

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: J. J., zastoupený Mgr. Ing. Petrem Křížákem, MBA, LL.M., advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Heřmanice**, se sídlem Orlovská 670/35, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 8. 2023, č. j. 22 A 28/2023 - 30,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Petru Křížákovi, MBA, LL.M., advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 13 676 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalobci byl rozhodnutím žalované ze dne 18. 4. 2023, č. j. VS-61625/ČJ-2023-803532-KT, uložen kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddílu na sedm dnů nepodmíněně a kázeňský trest propadnutí věci, a to dotykového mobilního telefonu zn. Huawei černé barvy. Kázeňského přestupku se žalobce dopustil tím, že úmyslně porušil stanovený pořádek a kázeň, neboť měl v držení věc, respektive přechovával zakázaný předmět – mobilní telefon – v rozporu s § 28 odst. 1,

odst. 2 písm. j) a odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „*zákon o výkonu trestu odnětí svobody*“). Stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu žalovaná rozhodnutím ze dne 28. 4. 2023, č. j. VS-61625/ČJ-2023-803532-KT, zamítla.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „*krajský soud*“), který ji rozsudkem ze dne 10. 8. 2023, č. j. 22 A 28/2023 - 30, zamítl jako nedůvodnou.

[3] Žalovaná se dle krajského soudu vypořádala se všemi námitkami žalobce a v řízení se nedopustila pochybení. Krajský soud konstatoval, že mezi stranami je nesporné, že u žalobce byl nalezen mobilní telefon, jehož byl majitelem. Mobilní telefon lze dle krajského soudu podřadit pod předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku. V kázeňském řízení bylo bez pochybností prokázáno, že si žalobce pořídil mobilní telefon vědomě, ačkoli byl poučen o tom, že držení takového zařízení je zakázáno a sankcionováno. U žalobce tak lze hovořit o úmyslném zavinění.

[4] Co se týče námítky týkající se duševní poruchy žalobce spočívající v patologickém hráčství a „přesměrování“ této duševní poruchy na patologickou závislost na mobilním telefonu, nemá dle krajského soudu tato duševní porucha bez dalšího vliv na posouzení jednání žalobce. To spočívalo již v samotném pořízení a následném držení mobilního telefonu, přičemž k „přesměrování“ duševní poruchy na patologickou závislost na mobilním telefonu dle tvrzení samotného žalobce došlo v zásadě až v důsledku držení telefonu a jeho užívání. Tvrzení o souvislosti mezi patologickým hráčstvím a závislostí na mobilním telefonu jsou nadto podle krajského soudu nepodloženou hypotézou žalobce, a žalovaná tudíž nebyla povinna opatřit si znalecký posudek či odborné vyjádření stran duševního stavu žalobce. Ze shodných důvodů k jeho opatření nepřistoupil ani krajský soud.

[5] Krajský soud neshledal důvodné ani žalobní námitky týkající se druhu a výše uloženého kázeňského trestu. Opatření a držení mobilního telefonu je typově velmi závažný kázeňský přestupek, neboť mobilní telefon je nástrojem umožňujícím navázání styku se závadovými osobami nebo může sloužit k organizaci trestné či jiné závadové činnosti či obecně činnosti, která může bezprostředně ohrozit bezpečnost osob a majetku ve věznici. Ze správních rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány zvážily podstatné okolnosti pro uložení trestu a přihlédly ke kladné kázeňské minulosti žalobce, což se projevilo ve výši sazby, tedy v počtu dní pobytu v uzavřeném oddílu. Uložený trest je v souladu s principy a cíli výkonu trestu odnětí svobody, jelikož působí dostatečně represivně a zároveň preventivně. Žalovaná nevybočila z mezí správního uvážení, svůj postup dostatečně odůvodnila a krajský soud se s tímto odůvodněním ztotožnil a kázeňský trest považoval za adekvátní žalobcem spáchanému jednání. Dosavadní kladná kázeňská minulost žalobce dle krajského soudu neznemožňuje uložit nepodmíněný trest pobytu v uzavřeném oddílu.

[6] Proti rozsudku krajského soudu podává žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

pokračování

[7] Krajský soud dle stěžovatele zatížil řízení vadou, jelikož v rozporu se stěžovatelem citovanou judikaturou Nejvyššího soudu a Ústavního soudu nevyhověl návrhu na provedení důkazu znaleckým posudkem. Znaleckým zkoumáním měl být zjištěn vliv stěžovatelovy duševní poruchy na jeho ovládací schopnosti ve vztahu k vytýkanému jednání. Stěžovatel obsáhle cituje odborné publikace, dle kterých je patologické hráčství často spojováno se závislostí na internetu. Pro obě tyto duševní poruchy jsou charakteristické stejné symptomy, mezi které patří i silná touha až nutkání hrát, resp. užívat internet. U patologických hráčů, stejně jako u jedinců nadměrně užívajících internet, jsou patrné také další poruchy, např. bipolární porucha, deprese, sociální fobie, ADHD a jiné typy závislostí. Jedním ze spouštěčů internetové závislosti může být dle citované odborné literatury hledání východisek ve virtuálním prostoru. U osoby trpící duševní poruchou by se mělo dle stěžovatele presumovat, že duševní porucha měla vliv na její jednání.

[8] Stěžovatel namítá, že mu krajský soud vytýká nejen držení mobilního telefonu, ale také jeho pořízení. Stěžovatel si měl být dle krajského soudu již v době pořízení mobilního telefonu vědom, že se jedná o nástroj umožňující navázání styku se závadovými osobami a může sloužit k organizování trestné činnosti či obecně činnosti, která může bezprostředně ohrozit bezpečnost osob a majetku ve věznici. S touto skutečností se však stěžovatel seznámil až dne 23. 1. 2023, tedy téměř tři měsíce po pořízení mobilního telefonu. Po tomto dni již stěžovatel v důsledku duševní poruchy nebyl schopen se mobilního telefonu zříci. Zohledněním okolností z období, kdy si stěžovatel mobilní telefon opatřil, krajský soud porušil zásadu *reformatio in peius* a rozšířil okruh obvinění, pro které bylo kázeňské řízení zahájeno.

[9] Dále krajský soud pochybil tím, že se nezabýval argumentací týkající se nedostatečného zabezpečení věznice, v jehož důsledku jsou ve věznici k dispozici mobilní telefony. Také se nevypořádal s otázkou, zda může ředitel věznice paušálně vyloučit možnost uložení podmíněného výkonu kázeňských trestů, ani s žalobní argumentací stran dosavadního příkladného výkonu trestu stěžovatele. Současně stěžovatel uvádí, že s hodnocením krajského soudu, týkajícím se výše uloženého kázeňského trestu, nelze souhlasit.

[10] V závěru kasační stížnosti stěžovatel uvádí „nové skutečnosti“ ohledně komunikace uskutečněné z mobilního telefonu, šetření týkajícího se distribuce drog na oddílu, kde byl stěžovatel v době spáchání kázeňského přestupku umístěn, a ohledně nálezu mobilního telefonu u jiné osoby ve výkonu trestu ve Věznici Heřmanice.

[11] Nejvyšší správní soud stěžovateli usnesením ze dne 14. 11. 2023, č. j. 3 As 223/2023 - 31, ustanovil zástupce pro řízení o kasační stížnosti, který dne 5. 1. 2024 zaslal zdejšímu soudu doplnění kasační stížnosti. V něm opětovně uvádí, že krajský soud zatížil řízení vadou, jelikož neprovedl důkaz znaleckým posudkem. Znalecký posudek osvědčující zhoršený zdravotní stav stěžovatele by přitom „významně změnil okolnosti celého případu“. Dále stěžovatel namítá, že žalovaný i krajský soud rozhodli na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, jelikož nevzali v potaz okolnosti, které zapříčinily jednání stěžovatele. Krajský soud tak porušil zásadu materiální pravdy zakotvenou v § 3 správního řádu a zatížil napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti.

[12] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem.

[13] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení námitky nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Případnou nepřezkoumatelností rozsudku je totiž povinen se podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i bez námitky stěžovatele. Vlastní přezkum rozsudku je pak možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy že je srozumitelný a vychází z důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje.

[16] Stěžovatel namítá, že se krajský soud dostatečně nevypořádal se žalobní argumentací týkající se dosavadního bezproblémového výkonu trestu a s otázkou, zda je možné opatřením ředitele věznice paušálně vyloučit ukládání podmíněných kázeňských trestů. Dále se nezabýval tvrzeními žalobce o nedostatečném zabezpečení věznice. Nejvyšší správní soud předně uvádí, že povinností krajského soudu nebylo reagovat na každou dílčí argumentaci stěžovatele a tu obsáhle vyvrátit, ale vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace jako celku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19; všechna zde citovaná judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz). Tomu v posuzovaném případě krajský soud dostal, přičemž z napadeného rozsudku je patrné, z jakých důvodů žalobní argumentaci nepřisvědčil.

[17] Krajský soud se v odstavci 25 napadeného rozsudku zabýval rovněž posouzením druhu a výše uloženého kázeňského trestu. Podstatou námitky nemožnosti paušálního vyloučení ukládání podmíněných kázeňských trestů bylo zpochybnění možnosti dostatečné individualizace stěžovateli uloženého kázeňského trestu, tedy postup žalované v rozporu s § 47 odst. 2 zákona o výkonu trestu odnětí svobody a § 56 a § 58 odst. 5 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody. Pokud krajský soud konstatoval, že uložený trest je adekvátní spáchanému kázeňskému přestupku, žalovaná nevybočila z mezí správního uvážení a svůj postup dostatečně odůvodnila, lze uzavřít, že správní orgány při ukládání kázeňského trestu postupovaly v souladu se zákonem; tedy i s výše citovanými ustanoveními. S uvedenou námitkou se tudíž vypořádal implicitně, přestože se k ní výslovně nevyjádřil. Nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů by přitom bylo možné shledat pouze, pokud by krajský soud opomenul námitku vypořádat zcela – tedy i implicitně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2022, č. j. 10 As 190/2020 - 39).

[18] Nad rámec nutného Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaná při rozhodování o druhu a výši kázeňského trestu nevycházela výlučně ze stěžovatelem zmiňovaného opatření ředitele věznice. V rozhodnutí o uložení kázeňského trestu se uvádí, že „s ohledem

pokračování

na závažnost kázeňského přestupku, s přihlédnutím k aspektu charakteru tohoto jednání ve vztahu k obrožení zájmu chráněného zákonem o výkonu trestu odnětí svobody, kterým je účel výkonu trestu odnětí svobody, považují uložený přísnější kázeňský trest ve vztahu k jeho výši, druhu a formě za adekvátní, přiměřený a zcela v souladu se zásadami a principy uplatňované kázeňské praxe a v souladu se zájmem na dosažení účelu výkonu trestu odnětí svobody. (...) pouze tato výše, druh a forma uloženého kázeňského trestu přispěje k prohloubení výchovného vlivu účelu výkonu trestu, neboť charakter spáchaného skutku mohl mít primární vliv na obrožení vnitřní bezpečnosti ve věznici.“ V rozhodnutí o stížnosti žalovaná opatření ředitele věznice zmiňuje, nicméně dodává, že stěžovatel se dopustil závažného kázeňského přestupku, jehož trestání musí být „striktní a preventivní“, neboť mobilní telefon může v prostředí věznice narušit vnitřní bezpečnost. Dosavadní kladné hodnocení stěžovatele bylo dle žalované reflektováno v podobě počtu dnů umístění do uzavřeného oddílu. Dále žalovaná konstatovala, že „výše a druh uloženého kázeňského trestu je vzhledem k závažnosti spáchaného kázeňského přestupku adekvátní, úměrná závažnosti spáchaného přestupku a v souladu s účelem výkonu trestu odnětí svobody. (...) Uvedený kázeňský trest přispěje k prohloubení výchovného vlivu účelu výkonu trestu, respektive k tomu, aby odsouzený v budoucnu plně akceptoval normy upravující TOS.“

[19] Z výše uvedeného je patrné, že žalovaná stěžovateli nepodmíněný kázeňský trest neuložila proto, že by ukládání podmíněných kázeňských trestů bylo paušálně vyloučeno, nýbrž proto, že uložení podmíněného kázeňského trestu nepovažovala za dostačující. Důvody, pro které považovala za nutné uložení nepodmíněného trestu, přitom individualizovala, neboť je předeštlá v **konkrétním** odůvodnění rozhodnutí o uložení kázeňského trestu a rozhodnutí o stížnosti. Odkaz stěžovatele na v minulosti vedená kázeňská řízení, v nichž byly ukládány podmíněné kázeňské tresty, není relevantní. Není výjimečné, že se rozhodovací praxe správního orgánu vyvíjí, v rámci čehož dochází k postupnému navyšování ukládaných trestů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2017, č. j. 1 As 302/2017 - 44). Na tento vývoj ostatně odkázala i žalovaná v rozhodnutí o stížnosti, v němž uvedla, že „s ohledem na zvýšený výskyt průniku nepovolených věcí do věznice v podobě mobilních telefonů nebo omamných a psychotropních látek musela věznice v souladu s posílením vnitřní bezpečnosti ve věznici přijmout adekvátní bezpečnostní opatření k eliminování uvedených skutečností.“ Jedním z těchto opatření byl také soubor restriktivních opatření ředitele věznice. Žalovaná však, jak bylo uvedeno již výše, k uložení nepodmíněného kázeňského trestu nepřistoupila proto, že by jí takovou povinnost ukládalo uvedené restriktivní opatření. Nepodmíněný kázeňský trest byl stěžovateli uložen na základě posouzení všech okolností, s přihlédnutím ke zvýšenému výskytu nepovolených věcí ve věznici a se zohledněním dosavadní kladné kázeňské minulosti stěžovatele.

[20] Dále stěžovatel namítá, že nevyhověl-li krajský soud návrhu na provedení dokazování znaleckým posudkem, je znalecký posudek opomenutým důkazem. Tímto tvrzením stěžovatel namítá existenci jiné vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Také touto vadou řízení je Nejvyšší správní soud povinen se podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i bez námítky stěžovatele. Zdejší soud se však s tímto tvrzením neztotožňuje. O tzv. opomenutý důkaz by se jednalo, pokud by krajský soud stěžovatelem navržený důkaz neprovedl, aniž by v odůvodnění rozsudku vyložil adekvátní důvody, které jej k tomu vedly (srov. například rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 16/2012 - 24, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05; citované rozhodnutí Ústavního soudu je dostupné na <https://nalus.usoud.cz>). Krajský soud nicméně v posuzované věci svůj postup odůvodnil a s tímto odůvodněním se Nejvyšší správní soud ztotožňuje (viz níže). Z napadeného rozsudku vyplývá, že důkaz znaleckým posudkem neprovedl proto, že případná patologická závislost na mobilním telefonu se mohla u stěžovatele rozvinout teprve v důsledku pokračujícího držení mobilního telefonu, a nikoli již od samého počátku jeho používání (tj. od okamžiku jeho pořízení). Vypracování znaleckého posudku (osvědčujícího či vyvracejícího existenci této duševní poruchy) by tudíž bylo nadbytečné, neboť by jeho závěry neměly vliv na posouzení odpovědnosti stěžovatele za jednání, které je mu kladeno za vinu.

[21] Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem krajského soudu ztotožňuje. Případná později vzniklá závislost na mobilním telefonu a internetu nemohla mít logicky vliv na přičetnost stěžovatele v okamžiku, kdy mobilní telefon získal a začal jej používat. V tomto směru se nyní posuzovaná věc odlišuje od řízení, v němž Ústavní soud rozhodl stěžovatelem odkazovaným nálezem ze dne 10. 2. 2021, sp. zn. II. ÚS 1904/20. Ústavní soud se tehdy zabýval ústavní stížností totožného stěžovatele, který mimo jiné namítal, že Krajský soud v Brně a Nejvyšší soud v trestním řízení, v němž byl stěžovatel obviněn ze zločinu podvodu dle § 209 odst. 4 písm. d) trestního zákoníku, nevyhověly návrhu stěžovatele na provedení důkazu znaleckým posudkem. Předmětem znaleckého zkoumání měl být vliv duševní poruchy patologického hráčství na ovládací schopnosti stěžovatele. V tehdy projednávané věci Nejvyšší soud dospěl k závěru, že ani pokud by stěžovatel skutečně trpěl syndromem patologického hráčství, nelze v případě trestné činnosti páchané formou řetězce sofistikovaných, na sebe navazujících podvodných jednání, uvažovat o tom, že by důsledkem této duševní poruchy bylo narušení přičetnosti pachatele. O snížení nebo zániku ovládacích a rozpoznávacích schopností by bylo možné uvažovat v případě skutkově jednoduché, předem neplánované a nepřipravované trestné činnosti směřující k okamžitému získání peněz do hry. Nejvyšší soud tedy nevyklučoval existenci duševní poruchy v okamžiku spáchání trestného činu. Dospěl nicméně k závěru, že tato duševní porucha nemohla mít vliv na stěžovatelovy ovládací a rozpoznávací schopnosti. Tyto závěry shledal Ústavní soud chybné.

[22] V nyní projednávané věci však krajský soud **nedospěl** k závěru, že stěžovatel závislostí na mobilním telefonu a internetu trpěl již v okamžiku pořízení a počátku používání mobilního telefonu, a že tato duševní porucha nemohla ovlivnit jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti. Naopak, stěžovatelem tvrzená závislost mohla dle krajského soudu vzniknout až v důsledku držení a užívání mobilního telefonu, a neměla tedy vliv na přičetnost stěžovatele v okamžiku, kdy si mobilní telefon opatřil a začal jej užívat.

[23] Z kasační argumentace vyplývá, že stěžovatel (s odkazy na odborné publikace) mimo jiné dovozuje, že trpí-li duševní poruchou patologického hráčství, lze u něj shledat rovněž existenci závislosti na internetu. Toto tvrzení je nicméně pouhou spekulací. Stěžovatel jej nepodpořil uvedením konkrétních projevů internetové závislosti v jeho případě, např. specifikováním abstinenčních příznaků, které se u něj projevovaly před pořízením mobilního telefonu a získání přístupu k internetu nebo následně po ztrátě možnosti využívat internet. Pouze v odůvodnění stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu obecně uvádí, že se u něj po odebrání mobilního telefonu projevil

pokračování

„*typické příznaky abstinence jako podrážděnost, nespavost a úzkostné stavy.*“ Toto tvrzení se nicméně jeví jako účelové; v žalobě stěžovatel uvádí, že „*v posledních týdnech*“ před nálezem mobilního telefonu jej „*prakticky nepoužíval*“, protože nedisponoval nabíječkou, a při jeho nález byl mobilní telefon „*bez SIM karty a zcela vybitý, prakticky nefunkční a zbytečný.*“ Pokud by stěžovatel skutečně trpěl internetovou závislostí, musely by se u něj abstinenční příznaky objevit již v okamžiku omezení přístupu k internetu, nikoliv až po odebrání „*prakticky nefunkčního a zbytečného*“ mobilního telefonu. To však stěžovatel netvrdí. Nadto, v žalobě ani v kasační stížnosti již stěžovatel projevy abstinenčních příznaků nezmiňuje. Jediným konkrétním projevem závislosti na internetu předestřeným stěžovatelem tak zůstává právě pořízení mobilního telefonu. Ani ze stěžovatelem citovaných publikací nevyplývá, že patologické hráčství je se závislostí na internetu spojeno vždy. Tyto publikace zmiňují pouze možnost spojení těchto duševních poruch. Stěžovatel přitom konkrétní skutečnosti, svědčící alespoň o možnosti spojení patologického hráčství s internetovou závislostí v tomto konkrétním případě, neuvedl.

[24] Co se týče závislosti na mobilním telefonu, ve stěžovatelem citovaných odborných publikacích je zmiňována pouze možná souvislost patologického hráčství se závislostí na internetu, nikoli se závislostí na mobilním telefonu. Ve vztahu k posledně uvedené závislosti stěžovatel namítá, že došlo k „*přesměrování*“ jeho existující duševní poruchy patologického hráčství na závislost na mobilním telefonu. Jak bylo nicméně uvedeno výše, vznik závislosti na mobilním telefonu by mohlo způsobit teprve (dlouhodobé) používání mobilního telefonu, a tato (potenciálně později vzniklá) závislost tudíž nemohla mít vliv na stěžovatelovu přičetnost v okamžiku pořízení mobilního telefonu.

[25] S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud nepochybil, pokud neprovedl důkaz znaleckým posudkem.

[26] Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

[27] Stěžovatel dále namítá, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav, jelikož ani ve správním řízení nebyl proveden důkaz znaleckým posudkem. Krajský soud žalobní argumentaci stran nedostatečného zjištění skutkového stavu nepřisvědčil a nesprávný postup žalované aproboval [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. I v tomto případě se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěry krajského soudu. Znaleckým posudkem měla být u stěžovatele zjištěna existence závislosti na mobilním telefonu a internetu a její vliv na ovládací schopnosti stěžovatele. Stejně jako v řízení vedeném u krajského soudu by ani v kázeňském řízení případné provedení důkazu znaleckým posudkem nemělo vliv na odpovědnost žalobce za jednání, které je mu kladeno za vinu, a to z důvodů předestřených výše v odstavcích [20] až [24] tohoto rozsudku. Krajský soud tak nepochybil a tato kasační námitka není důvodná.

[28] Dle stěžovatele krajský soud uložený kázeňský trest posoudil jako exemplární potrestání, přičemž „*s takovým postupem nelze souhlasit*“ [kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Uvedené stěžovatel dovozuje z konstatování krajského soudu, dle kterého uložený trest působí „*preventivně pro případné pachatele obdobných kázeňských přestupků.*“ Citovanou pasáží krajský soud nicméně pouze shrnul, že uložený kázeňský trest plní také funkci generální prevence, jež je dle judikatury Nejvyššího správního soudu jednou z funkcí správních trestů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2017,

č. j. 6 As 68/2017 - 53, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133, č. 2092/2010 Sb. NSS). Ani tato kasační námitka tak není důvodná.

[29] Stěžovatel rovněž namítá, že krajský soud „rozšířil okruh obvinění“ a porušil zásadu zákazu *reformatio in peius*, jelikož stěžovateli klade za vinu nejen držení mobilního telefonu, ale také jeho pořízení. Krajský soud sice na několika místech napadeného rozsudku (v odstavcích 22, 24 a 25) zmiňuje také „pořízení“ či „opatření“ mobilního telefonu. Z odůvodnění napadeného rozsudku nicméně nelze dovodit, že by krajský soud „rozšířil okruh obvinění“ o jiné skutky, než které stěžovateli kladla za vinu žalovaná. Naopak, krajský soud vycházel z popisu skutku, jak jej žalovaná vymezila. Zmínky o „pořízení“ či „opatření“ mobilního telefonu lze považovat jen za formulační nepřesnost.

[30] Tvrzení týkající se okamžiku, kdy stěžovatel prostřednictvím mobilního telefonu poprvé komunikoval, tvrzení o prováděném šetření na oddíle, na němž byl umístěn stěžovatel v době spáchání přestupku, a tvrzení o nález mobilního telefonu u další osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, uplatnil stěžovatel poprvé v kasační stížnosti. Jedná se tak o nové skutečnosti, ke kterým Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 5 s. ř. s. nepřihlíží. Nadto, poslední dvě zmíněné skutečnosti (šetření na příslušném oddílu a nález mobilního telefonu u jiné osoby) měly nastat až po vydání rozhodnutí žalované. I pokud by je tedy stěžovatel uplatnil v řízení o žalobě, nemohl by k nim krajský soud přihlédnout, neboť byl povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

[31] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[32] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o samotné kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po provedení všech nezbytných přípravných procesních úkonů. Za této situace by rozhodnutí o odkladném účinku bylo nadbytečné a neúčelné.

[33] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Žalovaná byla ve věci úspěšná, nevznikly jí však náklady přesahující běžný rámec její úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladu řízení nepřiznává.

[34] Usnesením ze dne 14. 11. 2023, č. j. 3 As 223/2023 - 31, ustanovil Nejvyšší správní soud stěžovateli jako zástupce pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Ing. Petra Křížáka, MBA, LL.M., advokáta. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za dva úkony právní služby - konkrétně za převzetí a přípravu zastoupení a doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „advokátní tarif“, a to v celkové výši 6 200 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu],

pokračování

k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tj. celkem 600 Kč. Odměna zástupce stěžovatele tak činí částku ve výši 6 800 Kč. Nahlížení do spisu nelze podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu považovat za samostatný úkon podle § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu, ale za úkon spadající pod převzetí a přípravu zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2019, č. j. 7 Azs 485/2018 - 59, ze dne 8. 6. 2006, č. j. 4 Azs 415/2005 - 74, nebo ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 Ads 112/2010 - 86).

[35] Zástupce stěžovatele dále požadoval nahradit náklady spojené s nahlížením do spisu dne 15. 12. 2023, a to za cestu osobním vozidlem z Ostravy do Brna a zpět. Dle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu náleží advokátu v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonech prováděných v místě, které není jeho sídlem nebo bydlištěm, náhrada za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět. Zástupce stěžovatele tyto náklady uplatnil a doložil je technickým průkazem vozidla s potřebnými údaji. Nejvyšší správní soud tedy přiznal zástupci náhradu cestovních výdajů ve výši 3 702 Kč po zaokrouhlení za cestu na nahlížení do spisu z místa jeho sídla v Ostravě do sídla Nejvyššího správního soudu v Brně a zpět v celkové vzdálenosti 344 km. Tato cesta byla realizována vozidlem Ford Mustang, registrační značky 2TF5152, s kombinovanou spotřebou 13,5 litrů paliva na 100 km, přičemž výše průměrné ceny za 1 litr benzínu automobilového 95 oktanů činí 41,20 Kč a základní sazba za jeden kilometr jízdy činí 5,20 Kč (§ 13 odst. 1 advokátního tarifu, ve spojení s § 1 vyhlášky č. 467/2022 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2023, a s § 4 téže vyhlášky). Nejvyšší správní soud přiznal zástupci stěžovatele rovněž náhradu za promeškaný čas v rozsahu 8 započatých půlhodin po 100 Kč [§ 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, ve spojení s § 14 odst. 3 téhož předpisu], tj. celkem 800 Kč. Celkem tak náhrada cestovních výdajů a náhrada za promeškaný čas činí částku ve výši 4 502 Kč. Ustanovený zástupce soudu doložil, že je plátcem DPH (§ 14a advokátního tarifu). Celková částka jeho odměny se proto zvyšuje o sazbu této daně ve výši 2 374 Kč po zaokrouhlení (21 % z částky 11 302 Kč).

[36] Celkem tedy zástupci náleží odměna ve výši 13 676 Kč [6 200 Kč (dva úkony právní služby) + 600 Kč (náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby) + 3 702 Kč (cestovní výdaje) + 800 Kč (promeškaný čas) + 2 374 Kč (DPH)]. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady stěžovatele nese stát (§ 60 odst. 4 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 18. ledna 2024

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu